

Special coronavirus deel 4

Inleiding

Er is ondertussen meer bekend over de verschillende steunmaatregelen. Die staan uiteraard in dit deel 4 van deze Fiscourant Special.

In deze editie van de Fiscourant praten we je graag bij over:

- de hoofdlijnen NOW regeling
- boete bij ontslag na NOW
- de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
- het noodloket
- de aanvullende maatregelen cultuur- en creatieve sector
- het terugvragen van btw bij oninbare debiteuren
- de aansprakelijkheid vanwege fiscale eenheid btw
- de overgang van factuurstelsel naar kasstelsel
- Corona in de jaarrekening
- het Coronavirus en huur van bedrijfsruimte
- de exportkredietverzekering verruimd
- Corona en alimentatieplicht
- DUO die een duit in het zakje doet
- het maken van een 5-stappenplan

Sociale zekerheid

Hoofdlijnen NOW regeling bekend

Minister Koolmees heeft in een persconferentie de hoofdlijnen van de 'Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud' (NOW) besproken en gepubliceerd in brief aan de Tweede Kamer. Hierna een opsomming van deze hoofdlijnen.

Inhoud en doelgroep

De NOW ondersteunt werkgevers die geconfronteerd worden met een omzetsdaling van ten minste 20% over een aangesloten periode van 3 maanden. Uitgangspunt is daarbij dat omzetsdaling het gevolg is van buitengewone omstandigheden, die buiten het normale ondernemersrisico vallen en bijvoorbeeld samenhangen met overheidsingrijpen en openbare orde maatregelen. Een werkgever hoeft niet aan te tonen in welke mate de

buitengewone omstandigheden bijdragen aan de omzetzaling van ten minste 20%.

De ondersteuning betreft een subsidie voor de loonkosten van de werknemers die in dienst zijn bij een werkgever en die verplicht verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen. Werkenden met een zogenoemde 'fictieve dienstbetrekking' vallen daarmee wel onder de regeling, maar niet-verzekerde en vrijwillig verzekerde DGA's weer niet.

De regeling geldt ook voor werkgevers die werknemers in dienst hebben met een flexibel contract voor zover deze werknemers in dienst blijven en loon ontvangen van de werkgever gedurende de periode waarover de subsidie wordt verstrekt.

Ook is de NOW van toepassing op de loonkosten voor werknemers waarvoor de werkgever geen loondoorbetalingsplicht heeft, zoals een werknemer met een nulurencontract. Ook payroll- en uitzendwerkgevers komen in aanmerking. Voor hen gelden dezelfde voorwaarden.

Belangrijke voorwaarden

Aan de NOW zijn, twee belangrijke voorwaarden verbonden:

1. Er geldt een inspanningsverplichting om de loonsom zoveel mogelijk gelijk te houden. Dit wil zeggen dat werkgever zich inspannt om de loonsom zoveel mogelijk gelijk te houden en werknemers dus door te betalen. Een daling van de loonsom leidt tot een lagere subsidie.
2. Geen ontslagaanvraag wegens bedrijfseconomische redenen. De werkgever doet in de periode van 18 maart tot en met 31 mei 2020 bij UWV geen verzoek om toestemming te verkrijgen voor opzegging van een arbeidsovereenkomst wegens bedrijfseconomische redenen. Als toch ontslag wordt aangevraagd en deze aanvraag niet (of niet tijdig) is ingetrokken, wordt bij de vaststelling van de subsidie een correctie doorgevoerd. Bij de vaststelling van de subsidie wordt vastgesteld wat het loon is van de werknemers voor wie ontslag is aangevraagd. Dit loon wordt vervolgens verhoogd met 50%. Dit loon plus de vermeerdering van 50% worden in mindering gebracht op de totale loonsom, waarop de uiteindelijke hoogte van de subsidie wordt gebaseerd.

Berekening tegemoetkoming

De subsidie bedraagt maximaal 90% van de loonsom over de 3-maandsperiode maart 2020 tot en met mei 2020. Voor de loonsom wordt van het sociale verzekeringsloon uitgegaan. Ook aanvullende lasten en kosten zoals werkgeverspremies en werknemersbijdragen aan pensioen en de opbouw van vakantiebijslag worden gecompenseerd door een vaste opslag van 30% op het sociale verzekeringsloon. Als loon wordt maximaal tweemaal het maximumdagloon per maand (derhalve max. € 9.538) per individuele werknemer in aanmerking genomen.

De subsidie wordt gerelateerd aan het percentage van de omzetzaling. Het percentage van

90% van de totale loonsom is een maximumpercentage dat zal worden uitbetaald bij een omzetsdaling van 100%. Is de omzetsdaling lager, dan zal de subsidie evenredig lager worden vastgesteld. Op deze manier blijft het voor werkgevers altijd gunstiger om, waar dat mogelijk is, omzet te blijven genereren.

De omzetsdaling van minimaal 20% moet zich voordoen over een 3-maandsperiode startend op 1 maart, 1 april of 1 mei 2020. De omzet in deze meetperiode wordt vergeleken met de omzet over heel 2019, *gedeeld door vier*. Als een werkgever op

1 januari 2019 nog niet bestond, geldt een afwijkende omzetsbepaling.

Een vrij beperkte en kortdurende daling van de omzet komt dus niet in aanmerking voor een subsidie op grond van de NOW. Er wordt ook geen rekening gehouden met het feit dat de gebruikte tijdvakken voor 2019 niet representatief zijn, bijvoorbeeld door groei van de onderneming of door seizoenspatronen.

Voorbeeld

Een werkgever had een omzet in 2019 van gemiddeld € 100.000 per maand, ofwel € 1.200.000 over het gehele jaar. In de periode van 1 maart tot en met 31 mei 2020 – in dit voorbeeld de periode waarover de werkgever heeft aangegeven zijn omzetsdaling berekend wil hebben – is zijn omzet gemiddeld € 70.000 per maand, ofwel € 210.000 over de gehele periode. In dit geval is de omzetsdaling:

$$\frac{(\text{€ } 1.200.000 / 4) - \text{€ } 210.000}{(\text{€ } 1.200.000 / 4)} = 0,30 = 30\%$$

Een werkgever heeft in de berekening van het voorschot, waarbij wordt uitgegaan van het tijdvak januari 2020, € 50 000 loonsom en een verwachte omzetsdaling van 30%. Dat leidt tot een verwachte vaststelling van de subsidie van $(0,30 \times \text{€ } 50.000 \times 3 \times 1,3 \times 0,9) = \text{€ } 52.650$ in totaal. Hiervan krijgt de werkgever een voorschot van € 42.120.

Omzetsdaling op concernniveau

Voor werkgevers die bestaan uit één rechtspersoon of natuurlijk persoon gaat het om de (verwachte) omzetsdaling op het niveau van de natuurlijke persoon of rechtspersoon. Bij meerdere rechtspersonen gaat het om de omzetsdaling op concernniveau. Als een concern als geheel minder dan 20% omzetverlies heeft, krijgen afzonderlijke stilliggende onderdelen van dat concern geen tegemoetkoming.

Als een werkgever meerdere loonheffingsnummers heeft en voor zijn gehele loonsom in aanmerking wil komen voor subsidie, zal hij per loonheffingsnummer een aanvraag moeten indienen. Wel geeft hij de omzetsdaling op die hij voor de gehele onderneming verwacht; bij elke aanvraag vult hij dezelfde omzetsdaling en meetperiode in.

Aanvraag, voorschot en toekenning van de subsidie

Op vrijdag 3 april 2020 wordt definitief vastgesteld of het UWV de NOW vanaf

6 april 2020 kan uitvoeren. Bij de aanvraagprocedure moeten werkgevers, naast het opgeven van gegevens als bedrijfsnaam en loonheffingsnummer, de volgende stappen doorlopen:

- De werkgever vraagt subsidie aan voor de loonsom in maart, april en mei vanwege een omzetsdaling van meer dan 20%.
- Als de werkgever verwacht dat het effect van de huidige situatie pas met vertraging in de omzetcijfers zichtbaar wordt, kan de werkgever aangeven dat hij de meetperiode voor de omzetvergelijking één of twee maanden later wil laten aanvangen. De loonsom blijft ook in deze gevallen de loonsom van maart, april en mei 2020.
- De werkgever geeft de verwachte omzet in de drie maanden van de door hem gekozen meetperiode op en vergelijkt deze met de totale omzet in 2019, gedeeld door vier.
- Op basis daarvan berekent de werkgever het omzetverlies in procenten en vermeldt hij dat op het aanvraagformulier.
- Voor bijzondere situaties (het bedrijf bestond niet gedurende geheel 2019; het bedrijf maakt onderdeel uit van een groter geheel), bevat de nadere toelichting op het formulier aanwijzingen voor de juiste berekening van het omzetverlies.

Voorschot

Nadat positief op de aanvraag is beslist, zal UWV een voorschot verlenen van 80% van de subsidie zoals deze wordt berekend op basis van de bij de aanvraag geleverde gegevens over de verwachte omzetsdaling.

Het voorschot is gebaseerd op de loonsom over het aangiftetijdvak januari 2020. Als de loonsom over de maanden maart-april-mei lager is, wordt de hoogte van de subsidie verminderd met 90% van het bedrag waarmee de loonsom is gedaald. Hierdoor worden werkgevers van werknemers met een flexibel contract gestimuleerd om het loon door te betalen (voor dezelfde uren omvang). Wordt ervoor gekozen om de lonen van werknemers met flexibele arbeidsomvang door te betalen, dan tellen deze lonen mee bij de vaststelling van de NOW en wordt hierover subsidie ontvangen.

De betaling van het voorschot vindt plaats in drie termijnen. Er wordt naar gestreefd de betaling van de eerste termijn van het voorschot te laten plaatsvinden binnen 2-4 weken.

Beslissing

Voor het UWV geldt een beslistermijn van 13 weken na ontvangst van de volledige aanvraag. Binnen 24 weken na afloop van de periode waarover de NOW is toegekend, moet de werkgever vaststelling van de subsidie aanvragen. In beginsel is hierbij een accountantsverklaring vereist. Er wordt naar gestreefd om binnen vier weken na publicatie van de regeling duidelijkheid te geven onder welke grens een accountantsverklaring niet is vereist. De regeling kan op dat punt nog worden aangepast.

Binnen 22 weken na ontvangst van deze aanvraag zal het UWV de definitieve subsidie vaststellen. Bij de afrekening kan sprake zijn van een nabetaling of, als bijvoorbeeld het

omzetverlies lager is uitgevallen, terugvordering.

Pas op! Boete bij ontslag na NOW

Vanochtend is tijdens de persconferentie van minister Koolmees gebleken dat ondernemers die een beroep doen op de NOW, écht geen ontslagen mogen laten vallen. Is een ontslag toch noodzakelijk, bijvoorbeeld om een faillissement te voorkomen? Dan kan de ondernemer een boete verwachten. Dit zal anders zijn bij een ontslag om dringende redenen (het ontslag op staande voet) of andere vormen van ontslag die op geen enkele wijze samenhangen met bedrijfseconomische omstandigheden.

.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) opengesteld

De 'Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers' (Tozo) is opengesteld. De Staatssecretaris van SZW heeft daarbij in haar [brief](#) de voorwaarden bekendgemaakt. Die voorwaarden zijn:

- de ondernemer moet bij de aanvraag verklaren dat hij/zij verwacht dat zijn/haar inkomen door de Coronacrisis in de komende drie maanden daalt onder het sociaal minimum;
- wanneer dit achteraf anders is, moet de ondernemer dit doorgeven aan de gemeente;
- de ondernemer moet voldoen aan het urencriterium (1.225 uren per jaar) voor de zelfstandigenaftrek. Bestaat de onderneming korter, dan een jaar dan geldt het urencriterium voor het aantal maanden dat is gewerkt;
- de ondernemer moet ingeschreven zijn bij de Kamer van Koophandel, voordat de Tozo is aangekondigd, dus voor 17 maart 2020 18.45 uur.

De Tozo is gebaseerd op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz), maar de procedure is veel sneller, namelijk 4 weken in plaats van de gebruikelijke 13 weken bij de Bbz. Achter wordt gecontroleerd of de ondernemer terecht gebruik heeft gemaakt van de

regeling. De gemeenten zijn verplicht om bij fraude de toegekende bijstand terug te vorderen en een boete op te leggen.

DGA en Tozo

Uit de brief van de staatssecretaris blijkt dat ook een DGA in principe een beroep kan doen op de Tozo, als deze voldoet aan de wettelijke eisen: het urencriterium, volledige zeggenschap en het dragen van de financiële risico's. De DGA dient naar waarheid te verklaren en aannemelijk te maken dat zijn of haar bv vanwege de Coronacrisis geen salaris kan uitbetalen. Voor een aandeelhouder die verzekerd is voor de werknemersverzekering komt de werkgever in aanmerking voor de NOW. Onduidelijk is nog hoe de Belastingdienst de gebruikelijkloonregeling zal toepassen.

Commentaar

Het was bij veel ondernemers nog onduidelijk of een DGA ook onder de Tozo zou vallen. Nu is bevestigd dat dat inderdaad het geval. Niet onlogisch omdat de DGA ook onder de Bbz valt. Voor de inkomensondersteuning moet ook de DGA aangeven dat hij of zij verwacht dat als gevolg van de Coronacrisis het inkomen de komende drie maanden minder zal zijn dan het sociaal minimum. Wanneer dit achteraf anders blijkt te zijn moet ook de DGA dit uit zichzelf doorgeven aan de gemeente en vindt er verrekening plaats. De vraag is of de Belastingdienst de gebruikelijkloonregeling soepeler zal toepassen. Het zou toch zuur zijn als een DGA die 3 maanden een Tozo-uitkering heeft ontvangen, achteraf alsnog loonheffing moet betalen over het gebruikelijk loon dat zijn bv niet heeft uitbetaald. Tijdens de *financiële* crisis keurde de staatssecretaris goed dat het gebruikelijk loon over 2009 en 2010 verlaagd mocht worden. Er moest dan wel sprake zijn van een omzetsdaling in twee jaar! Nu kan het – hopelijk - zo zijn dat de omzet na drie maanden weer aantrekt, waardoor er achteraf gezien mogelijk wel salaris had kunnen worden uitgekeerd. De Belastingdienst is inmiddels om een standpunt gevraagd.

Noodloket open

Ook de andere steunmaatregel voor ondernemers – de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS, of kortweg het Noodloket) - is opengesteld. Er is een [lijst](#) gepubliceerd, waarop de kwalificerende ondernemers staan die aan de hand van hun SBI-codes zijn geselecteerd. Deze lijst wordt nog uitgebreid met ondernemers in de non-foodsector, zoals winkeliers. Zij hoeven hun deuren weliswaar niet te sluiten, maar hebben wel te maken met veel omzetverlies. Dat wordt met name veroorzaakt door de oproep aan mensen om zoveel als mogelijk thuis te blijven en door de instructies van de overheid in het sociale verkeer.

Vallen de hoofdbedrijfsactiviteiten van je cliënten in een van deze sectoren, dan komen zij in beginsel in aanmerking voor deze compensatie in de vorm van een eenmalige gift van € 4.000 voor de eerste nood in de periode 16 maart tot en met 15 juni 2020. Je kunt de aanvraag voor je cliënten doen als zij jou daarvoor machtigen. Hiervoor is een [machtigingsformulier](#) ontwikkeld. Deze hoeft je niet bij de aanvraag mee te sturen. Jij of

je cliënt vraagt de compensatie aan bij rvo.nl uiterlijk tot en met 26 juni 2020, 17.00 uur. De tegemoetkoming wordt tot 1 januari 2021 verstrekt. Voor de aanvraag is een eHerkenning (niveau 1 of hoger) nodig of DigiD.

Voorwaarden

De aanvraag moet in ieder geval de volgende informatie bevatten:

- gegevens over de onderneming, waaronder het KvK-nummer, het post- en bezoekadres en het rekeningnummer dat op staat van de onderneming;
- naam, telefoonnummer en e-mailadres van de contactpersoon bij de onderneming;
- een verklaring dat de onderneming geen overheidsbedrijf is;
- een bevestiging dat de tegemoetkoming niet zal leiden tot overschrijding van het de-minimisplafond (verklaring de-minimissteun);
- een verklaring dat de onderneming op het moment van de aanvraag aan de gestelde eisen voldoet;
- een verklaring dat de onderneming in de periode 16 maart tot en met 15 juni 2020 verwacht ten minste € 4.000 omzetverlies te lijden;
- een verklaring dat de onderneming in die periode ten minste € 4.000 vaste lasten te hebben, ook na gebruik van andere beschikbare steunmaatregelen ter bestrijding van het Coronacrisis.

De ondernemer krijgt in beginsel binnen twee á drie weken de beslissing over de aanvraag toegezonden. Een toegekende tegemoetkoming kan nog 5 jaar na de verstrekking worden herzien, mocht deze door onjuiste gegevensverstrekking niet in overeenstemming met de beleidsregels zijn verstrekt.

Aanvullende maatregelen cultuur- en creatieve sector

Het kabinet heeft aanvullende maatregelen getroffen om de cultuur- en creatieve sector te ondersteunen. Zo hebben musea die hun panden huren van het Rijksvastgoedbedrijf een huuropschorting van drie maanden gekregen. Zij kunnen de huur dus later voldoen. Het kabinet roept provincies en gemeenten op om met vergelijkbare tegemoetkomingen voor deze sector te komen.

Daarnaast krijgen culturele instelling die vallen onder de zogeheten 'basisinfrastructuur', nu al de subsidie die zij normaliter pas in het derde kwartaal zouden krijgen. Ook gemeenten onderzoeken of zij op deze manier kunnen omgaan met voorschotten.

Daarnaast laat het ministerie van OCW haar subsidies doorlopen. Deze worden niet gekort als blijkt dat de voorgenomen prestaties niet worden gehaald vanwege de Coronacrisis.

Ook de rijkscultuurfondsen, gemeenten en provincies volgen deze maatregel. Dit geldt ook voor projectsubsidies en gesubsidieerde activiteiten.

Compensatie verkochte toegangskaarten

Er wordt momenteel nog onderzocht hoe de terugbetaling van verkochte toegangskaarten kan worden vormgegeven. Er wordt vooral gedacht aan het verstrekken van vouchers.

Btw

Terugvragen van btw bij oninbare debiteuren

Bij toepassing van het factuurstelsel moet de btw op aangifte worden afgedragen in het tijdvak van het uitreiken van de factuur. Er bestaat echter recht op teruggaaf van die btw als de debiteur niet of niet tijdig betaald. Die teruggaaf kan via de aangifte worden geclaimd in het tijdvak waarin vaststaat dat (een deel van) het factuurbedrag niet meer zal worden ontvangen. In die situatie moet dus zekerheid bestaan dat de debiteur niet meer zal betalen. Dat valt niet altijd eenvoudig aan te tonen. Daarom bestaat ook recht op btw-teruggaaf als de debiteur het factuurbedrag nog niet heeft betaald 12 maanden nadat de factuur opeisbaar is geworden. De terug te vragen btw vanwege oninbaarheid, moet worden verwerkt in de aangifte van het tijdvak waarin het recht op teruggaaf is ontstaan, en niet in een later tijdvak.

Hoe verwerk je de btw-teruggaaf

De terug te vragen btw moet in de aangifte worden verwerkt als negatieve omzet (rubriek 1). De btw wordt weer verschuldigd via de aangifte, voor zover de debiteur na de btw-teruggaaf aan de schuldeiser, alsnog betaalt. Dan moet de schuldeiser de alsnog betaalde omzet in de aangifte vermelden als positieve omzet. Het bedrag van een deelbetaling verspreidt zich overigens over de gehele factuur, zodat in een deelbetaling dus altijd 9/109^e of 21/121^e aan btw is begrepen.

Overigens moet de *debiteur* de eerder afgetrokken btw terugbetalen aan de Belastingdienst, voor zover deze btw eerder in aftrek is gebracht. Deze terugbetaling is verschuldigd als vaststaat dat (een deel van) het factuurbedrag niet meer zal worden betaald maar uiterlijk 12 maanden na de opeisbaarheid. De terug te betalen btw moet in de aangifte worden verwerkt als negatieve voorbelasting (rubriek 5b).

Tip

Als een debiteur een schuld vanwege een factuur omzet in een lening, dan is daarmee de factuur in beginsel betaald. Deze debiteur hoeft dan geen btw terug te betalen die eerder in aftrek is gebracht. Daarentegen heeft de schuldeiser dan niet meer de mogelijkheid om btw terug te vragen vanwege een oninbare factuur. Kortom, let goed op bij het omzetten van een factuurschuld in een lening, omdat dit gevolgen heeft voor de btw.

Aansprakelijkheid vanwege fiscale eenheid btw

Bij het bestaan van een fiscale eenheid voor de btw, zijn alle onderdelen hoofdelijk aansprakelijk voor de btw-schulden. Dat is overigens alleen het geval als de Belastingdienst voor de fiscale eenheid een beschikking heeft afgegeven en dan voor de perioden vanaf ingangsdatum van de fiscale eenheid. Dat betekent bijvoorbeeld dat een vermogende (tussen)holding het risico loopt voor de btw-schulden van een dochtervennootschap, zoals terugbetalingsverplichtingen btw vanwege niet betaalde facturen.

Fiscale eenheid aanvragen of verbreken

Een fiscale eenheid voor de btw kan - in tegenstelling tot die voor de Vpb - niet zomaar worden beëindigd. Dat betekent dat zeker in tijden van economische neergang, de aanvraag van een fiscale eenheid voor de btw goed moet worden overwogen. Voor al bestaande fiscale eenheden zou kunnen worden bezien of en hoe de fiscale eenheid kan worden verbroken. Om deel te kunnen uitmaken van een fiscale eenheid is noodzakelijk om btw-ondernemer te zijn. In dat verband zou bijvoorbeeld het ondernemerschap van een topholding kunnen worden beëindigd door de dga op de loonlijst van een werkmaatschappij te plaatsen en de managementovereenkomst tussen holding en werkmaatschappij te beëindigen. Deze move heeft overigens vooral nut als deze tijdig wordt uitgevoerd, dus voordat er achterstanden zijn bij het betalen van facturen en de btw.

Overgang van factuurstelsel naar kasstelsel soms voordelig

Bij toepassing van het factuurstelsel moet de btw worden afgedragen in het tijdvak waarin de factuur is uitgereikt. Bij slecht betalende afnemers, kan dat zorgen voor liquiditeitsproblemen. Bepaalde ondernemers zijn wettelijk aangewezen voor toepassing van het kasstelsel, zoals winkeliers, marktkooplui, schoenmakers, kappers, glazenwassers en autorijscholen. Als een ondernemer is aangewezen voor het kasstelsel, dan mag hij/zij toch het factuurstelsel toepassen, mits dat uit de administratie blijkt.

Van factuurstelsel naar kasstelsel

Naast de aangewezen ondernemers, kan het kasstelsel ook door andere ondernemers worden toegepast als deze ondernemers voor minimaal 80% aan niet-ondernemers leveren. Daarvoor moet dan wel een schriftelijk verzoek worden ingediend bij de Belastingdienst. Voor ondernemers die aan de voormelde voorwaarde voldoen én te maken hebben met slecht betalende afnemers, kan overgang naar het kasstelsel dan een

liquiditeitsvoordeel opleveren.

Accountancy

Corona in de jaarrekening

Nog even de gevolgen van de crisis voor de jaarrekening op een rijtje. De regels gelden primair voor rechtspersonen die onder BW 2, Titel 9 vallen, maar kunnen richting geven voor jaarrekeningen van andere rechtsvormen. In grote lijnen heb je 4 mogelijkheden:

1. De crisis heeft geen belangrijke financiële gevolgen voor de onderneming. In dat geval is er geen (verplicht) effect op de jaarrekening;
2. De crisis heeft belangrijke (positieve of negatieve) financiële gevolgen voor de onderneming, maar een faillissement is niet waarschijnlijk. Of een effect belangrijk is meet je af door in te schatten of de betreffende toelichting over dat effect (of het ontbreken er van) invloed zou hebben op de beslissingen van gebruikers van de jaarrekening. In dat geval moet de betreffende situatie in een sectie 'Gebeurtenis(sen) na balansdatum' worden toegelicht. Dit kan in een sectie 'Overige toelichtingen o.i.d.', of in het algemene gedeelte van de toelichting. **Let op:** de gebeurtenissen na balansdatum hoeven niet te worden meegenomen in de publicatiestukken;
3. De negatieve gevolgen van de crisis brengen ernstige onzekerheid over de continuïteit van de onderneming met zich mee. Als er ernstige onzekerheid over de continuïteit bestaat worden de omstandigheden rond die onzekerheid in de algemene toelichting toegelicht. Deze toelichting wordt ook opgenomen in de publicatiestukken. Van ernstige onzekerheid over de continuïteit is sprake als de onderneming naar verwachting niet meer op eigen kracht aan zijn verplichtingen kan voldoen, maar hiervoor verdergaande medewerking van belanghebbenden nodig heeft, terwijl op het moment van het opmaken van de jaarrekening nog niet vaststaat of die benodigde medewerking zal worden verkregen.
4. De crisis zal leiden tot discontinuïteit van de onderneming. In dat geval wordt de jaarrekening opgesteld op liquidatiegrondslagen.

Gebeurtenissen die (geen) nieuw licht werpen op de situatie per balansdatum

Ondernemers zullen vaak de neiging hebben om naderend onheil via voorzieningen of afwaarderingen van activa alvast in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar mee te nemen. 'Echte' gebeurtenissen na balansdatum, dus zonder oorsprong in dat voorgaande boekjaar, werpen echter géén nieuw licht op de situatie per balansdatum. De gevolgen van de gebeurtenissen mogen dan niet cijfermatig in de jaarcijfers worden verwerkt, maar alleen tekstueel worden toegelicht. Dit is uiteraard niet het geval als de jaarrekening op liquidatiewaarde moet worden opgemaakt.

Toelichting jaarrekeningen van micro rechtspersonen

Een micro-rechtspersoon hoeft zowel bij de inrichtingsjaarrekening als bij de publicatiestukken normaliter geen specifieke toelichting op te nemen, op een enkel element na zoals (indien relevant) het feit dat fiscale grondslagen worden gehanteerd. Maar uitzonderlijke situaties zoals het bestaan van ernstige onzekerheid of het hanteren van liquidatiegrondslagen moeten wél worden toegelicht.

Huurrecht

Het Coronavirus en huur van bedrijfsruimte; wie draagt de risico's (2)?

In de vorige Fiscourant special ben je al geïnformeerd over de (on)mogelijkheden van huurders om op grond van de wettelijke bepalingen onder hun huurverplichtingen uit te komen. Zij zullen dan ook met hun verhuurders om de tafel moeten om afspraken te maken over uitstel van betaling. Voor veel huurders zal dit niet genoeg zijn en zij zullen zelfs moeten aandringen om de huur (al dan niet gedeeltelijk) kwijt te schelden over een bepaalde periode. Niet alle verhuurders zijn hiervoor gevoelig. In de landelijke pers verschijnen inmiddels berichten dat verhuurders hun huurders nul op het rekest geven en verwijzen naar hun eigen getroffen belangen. Er zijn ook verhuurders die een stapje verder gaan en een voorstel doen om akkoord te gaan met beëindiging van de huur, waarbij binnen enkele dagen moet worden ingestemd. Indien de huurder negatief reageert vervalt het aanbod. Dit gebeurt vooral in gevallen waarbij een lage huur wordt betaald.

Verhuurders ruiken hun kans om nieuwe contracten te sluiten voor hogere huurprijzen (waarbij uiteraard maar moet worden afgewacht of dit gezien de economische crisis zo'n verstandige beslissing is). Vooral Horeca Nederland maakt zich ernstige zorgen en overlegt met grote partijen (bierbrouwers) over regelingen. Het is uiteraard sterk de vraag of verhuurders niet betalende huurders op korte termijn uit hun panden kunnen krijgen. Een reden voor beëindiging van de huur is een huurachterstand van tenminste 3 maanden. Het is de vraag of rechters dit uitgangspunt verder zullen oprekken als op deze grond om ontbinding van de huurovereenkomst wordt gevraagd. Hoewel rechtbanken op dit moment ook hun deuren hebben gesloten, kan er wel schriftelijk worden geprocedeerd.

Internationale handel

Exportkredietverzekering verruimd

Nederlandse bedrijven expoteren veel naar het buitenland. Ongeveer 30% van het nationaal inkomen komt uit de buitenlandse handel. Door de Coronacrisis hebben zij nu problemen met de toeleveringen uit het buitenland, belemmeringen aan de grens en met meer risico dat handelspartners de rekeningen niet betalen. Daarom wordt de exportkredietverzekering verruimd, zodat meer risico's van bedrijven wordt afgedekt door de overheid. De verruiming houdt in dat:

- ook kortlopende exportkredieten (korter dan 2 jaar) onder de dekking vallen;
- de procedure van de exportkredietverzekering wordt verruimd en versneld; en
- meer landen vallen onder de dekking.

Particulieren

Corona en alimentatieplicht

Veel ouders kunnen door wegvallende inkomsten op dit moment inderdaad niet meer aan de eens vastgestelde alimentatieverplichting voldoen. Zij zijn bijvoorbeeld een ondernemer en zien dat hun onderneming voorlopig noodgedwongen gesloten blijft. Of ze zijn ondanks de oproep aan werkgevers toch hun baan verloren en hebben op korte termijn geen reëel uitzicht op een andere functie. Op zo'n moment is het als ouders goed om met elkaar in gesprek te gaan. Geven deze gesprekken niet het gewenste resultaat, dan kan de rechter worden gevraagd om een beslissing te nemen. Dit dient altijd door een advocaat te worden begeleid. Wordt er niets geregeld, dan blijft in de regel het eerder overeengekomen bedrag verschuldigd en kan de ontvangende ouder het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) of een deurwaarder inschakelen om betaling af te dwingen.

Ook DUO doet een duit in het zakje

Ook de Dienst uitvoering onderwijs (DUO) komt studenten en ex-studenten tegemoet die door de Coronacrisis in betalingsnood zijn gekomen. Studenten met studiefinanciering, kunnen gebruikmaken van de volgende al bestaande mogelijkheden:

- Als de student nog niet aan zijn/haar leenmaximum zit, kan de student (tijdelijk) bijlenen met terugwerkende kracht tot de start van dit studiejaar;
- De student kan mogelijk alsnog een aanvullende beurs aanvragen met terugwerkende kracht tot het begin van dit studiejaar. Dit hangt af van het inkomen van de ouders;
- Mocht de studente al een aanvullende beurs hebben en de ouders hebben in 2020 minder inkomen, dan kan de student het peiljaar laten verleggen naar 2020. Daardoor krijgt hij/zij meer aanvullende beurs;

- Studeert de student aan een hbo of universiteit, dan kun hij/zij een collegegeldkrediet krijgen. Dit is een extra leenoptie voor het collegegeld.

De ex-student die zijn studiefinanciering aan het terugbetalen is, kan van de volgende bestaande mogelijkheden gebruikmaken om de betalingsproblemen te verlichten:

- Hij/zij kan een aflosvrije periode aanvragen van maximaal vijf jaar. Heeft de ex-student deze mogelijkheid al benut of een andere betalingsregeling getroffen? In dat geval gaat DUO minder strikt om met de terugbetalingsplicht;
- Ook voor de ex-student bestaat de mogelijkheid om bij een inkomensdaling in 2020 het peiljaar te laten verleggen naar 2020. Je aflossingsbedrag wordt dan lager.

Crisismanagement

Maak een 5-stappenplan

Om deze crisistijd goed door te komen voegen we een 5-stappenplan bij voor crisismanagement:

1. Stel een **crisisteam** samen. Niet te groot, niet te klein. Zij trekken de kar. Zij bepalen. Voor democratie is weinig ruimte. Er kunnen ook externe sleutelfiguren inzitten. Wie mag meedenken, wie mag meepraten, wie mag meebeslissen en wie mag mee uitvoeren. Dat zijn vier verschillende functies/rollen. Bepaal de hiërarchische lijn. Bij te veel twijfel of een te lange doorlooptijd is er één beslisser: 'de bruit'.
2. Bepaal zo exact mogelijk de **bedreigingen** die op het bedrijf afkomen. Met welke onorthodoxe maatregelen kunnen deze bedreigingen het beste worden aangepakt (denk eraan: anderen hoeven u niet 'aardig' te vinden).
3. Maak een **communicatieplan**. Eén voor intern en één voor extern. Communiceer steeds eenduidig en bij voorkeur volgens een vaste methode, op vaste wijze, op vaste tijdstippen, etc. Herhaal. Zorg dat eerdere communicatie terug te vinden is op een vaste plek. Straal oplossingen uit. Geen problemen of knelpunten. Noem bij problemen en knelpunten altijd oplossingen, oplossingsrichtingen en alternatieven. De woorden 'kan niet' moeten altijd opgevolgd worden door alternatieven (ook als ze van mindere kwaliteit zijn).
4. Bepaal de **middelen** die nodig zijn om aan het (crisis)werk te kunnen beginnen. Wat is nodig aan middelen (spullen, geld, tijd etc.). Maak dat onmiddellijk vrij. Een zekere bruutheid kan onvermijdelijk zijn.

5. ***Straal*** stelligheid, vriendelijkheid, kans-rijkheid, ***hoop*** en oplossingsgerichtheid ***uit***.
Dat is er namelijk allemaal altijd. Ook als het (nog) niet zichtbaar is. Deel
doorlopend succesjes. Anderen zien jou als (lichtgevend) baken.